

आन्तरिक पशुपन्धी विकास कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि कार्यविधि २०८०,

स्वीकृत मिति २०८०। १०। २६ गते

यस मकवानपुरगढी गाउँपालिका भित्र कार्यन्वयन गरिने पशुपन्धी विकास कार्यक्रम सम्बन्धि कार्यविधि २०८० मकवानपुरगढी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय मकवानचुली मकवानपुरबाट आर्थिक वर्ष ८०।०।८। मा पशुपन्धी तथा मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि प्राविधिक हस्तान्तरण क्षमाता अभिवृद्धि, उत्पादन प्रोत्साहन अनुदान दिगो विकासको लागि पशुपन्धी विकास कार्यक्रमहरु कार्यन्वयनलाई व्यवस्थित, पारदशी, प्रभावकारी तथा परिमाणमुखी बनाउन बाज्नीय देखिएकोले स्थानीय सरकार संचालन एठेन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा १। को उपदफा २ (ण) र (द) मा व्यवस्था भय बमोजिम मकवानपुरगढी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरेको छ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. सन्धिम नाम र प्रारम्भः: (क) यस कार्यविधिको नाम “आन्तरिक पशुपन्धी विकास कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि कार्यविधि २०८०” रहेको छ।

(ख) यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय-वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेपा यस कार्यविधिमा :

(क) “अनुदान” भन्नाले यस गाउँपालिकाबाट विनियोजित बजेट अनुसारको स्वीकृत बमोजिम पशुपन्धी क्षेत्रको उत्पादन, प्रशोधन, मूल्य अभिवृद्धि, वजारीकरण, पूर्वाधार निर्माण, यान्त्रिकरण, विविधिकरण, व्यावसायिकरण, आधुनिकीकरण, औद्योगीकरण तथा गरिवी निवारण समेतका लागि छेनौट भएका अनुदानग्राहीलाई प्रचलित कानुन अनुसार लेखा लगायतक वितिय उत्तरदायीत्व बहन गर्ने गरि प्रदान गरिने आर्थिक, वस्तुगत सहायता पूर्वाधार विकास वा उपलब्ध गराईने पशुपन्धी सामग्री र उपकरण सम्झनु पर्दछ।

(ख) “अनुदान ग्राही” भन्नाले कार्यक्रम संचालनको लागि आवेदन दिएका पशुपन्धी तथा दुर्घ सम्बन्धित समुह / सहकारी/ वहुउद्देशीय सहकारी/ निजि क्षेत्र बुझ्नु पर्दछ।

(ग) “पशुपन्धी सामग्री” भन्नाले पशुपन्धी तथा मत्स्य उत्पादनमा प्रयोग हुने औषधि, नक्ष, भुरा, खोप, दाना, पोषण, जैविक तथा हर्मोन, तरल नाइट्रोजन, कृतिम गर्भधारण सम्बन्धि सामग्रीहरु, पशु सम्बन्धि यान्त्रिक उपकरण(च्यापक्टर, हंट वाटर सोलार, काऊ लिफ्टींड मेसिन, रवर म्याट, तथा अन्य उपकरणहरु) लगायतका पशुपन्धी तथा मत्स्य उत्पादनमा सहयोग पुर्याउने सामग्रीहरूलाई समेत सम्झनुपर्दछ।

द्वारा
नाम स्थान
अध्यक्ष

(घ) "कार्यक्रम" भन्नाले आर्थिक वर्ष २०१०/११ मा मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको गाउँ परिषद्वाट स्वीकृत वजेटवाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरू लाई बुझ्नु पर्छ ।

(ङ) "लक्षीत वर्ग" भन्नाले कृषक, पशुपन्धी उधमी/उधोगी, पशु फार्म, कम्पनि, कृषक समुह, पशु सम्बन्धि सहकारी, पशुपन्धी संग सम्बन्धि समिति र सदस्यहरू लाई सम्झिनु पर्छ ।

(च) "आर्थिक विकास समिति" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन एठेन २०७४, वमोजिम गठित आर्थिक विकास समितिलाई सम्झिनु पर्छ ।

(छ) "सम्बन्धित कार्यालय" भन्नाले मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको कार्यालय र अन्तर्गतका बडा कार्यालयहरू लाई सम्झिनु पर्छ ।

(ज) "आपुर्ति कर्ता" भन्नाले यस गाउँपालिकामा सुचिकृत भइ पशुपन्धी सम्बन्धि सामग्री उपलब्ध गराउने विक्रेतालाई सम्झिनु पर्छ ।

(झ) "पशु फार्म, प्रा.लि., कम्पनि" भन्नाले माउ गाई, भैसी, कम्तिमा ५-१० वटा, पाडापाडी कम्तिमा १० वटा, वाख्ना २० वटा र बंगुर १० वटा पालन गरेको हुनुपर्ने छ ।

(ञ) "सहकारी संस्था" भन्नाले सहकारी ऐन, २०७४ वमोजिम वा प्रचलित कानुन वमोजिम दर्ता भएका कृषि, पशुपालन वा दुध उत्पादन / व्यवसाय सम्बन्धि कार्य गर्ने उदेश्यले स्थापित सहकारी संस्थालाई सम्झिनु पर्छ ।

(ट) समुह वा समिति "भन्नाले स्थानीय तहमा वा कानुन वमोजिम दर्ता / सुचिकृत भएक पशुपालक कृषक समुह / समितिलाई सम्झिनुपर्छ ।

३. उदेश्य : यस कार्यविधिको उदेश्य देहाय वमोजिम हुनेछ ।

(क) कार्यक्रमहरूको पारदशी एवम प्रभावकारी कार्यन्वयनमा सहजीकरण गर्ने ।

(ख) अनुदान वितरण नितिलाइ प्रकृयामुखि र परिमाणमुखि तर्फ लैजाने ।

(ग) पशुपालन क्षेत्रलाइ प्रतिस्पर्धात्मक बनाइ सो व्यवसायलाइ प्रतिष्ठित एवं दिगो व्यवसाय बनाउन प्रोत्साहन गर्ने ।

(घ) पशुपालनलाई यान्त्रीकरण, अद्युनिकरण, व्यवसायिकरण एवम् प्रतिस्पर्धात्मक बनाइ खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको साथै स्वरोजगारको अवसर सृजना गर्ने ।

(ङ) दुर्घट उत्पादन, विविधिकरण तथा बजारीकरण गर्ने ।

दानांजय तामां स्टेट ऑडिटर
२०७५/०८/२०

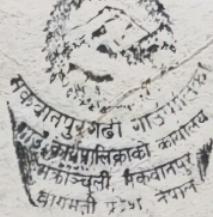
परिच्छेद- २

कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

४. लक्षित वर्ग र क्षेत्र: मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले कार्यक्रमको प्रकृति तथा स्थानीय सम्भावना स्थानीय सम्भावना र आवस्यकताको कृपक, समुह, समिति, सहकारी, फर्म, संस्था, कम्पनी, निजि, उधमी, व्यवसायी तथा लक्षित वर्गको पहिचान र निर्धारण गरि कार्यक्रम संचालन गर्नेछ।
५. सूचना प्रकाशन : (१) यस कार्यविधि वमोजिमका कार्यक्रम संचालनका लागि २१ दिने आवेदन मागको सूचना प्रकाशन गरि लक्षीत वर्गबाट प्रस्ताव संकलन गर्नुपर्ने छ। सूचनाको ढाँचा अनुसूची २ वमोजिम हुनेछ।
(२) उपदफा १ वमोजिम सूचना प्रकाशन गर्दा माग वमोजिम आवेदन नपरेमा दोश्रो पटक १५ दिनको समय सिमा राखी पुन सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने छ।
६. प्रस्ताव पेस गर्ने: कार्यविधि परिच्छेद (५) अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रम शिर्षकमा तोकिएको मापदण्ड आधारभूत प्रसंगिक पक्ष पुरा गर्ने गरि इच्छुक आवेदकले आवस्यक कागजात सहित प्रस्ताव अनुसूची ३ र प्रतिबद्धता अनुसूची ४ वमोजिम पेश गर्नु पर्नेछ।
७. लाभग्राही छनौट : प्रस्ताव मुल्यांकन तथा छनौट कार्यको लागि अनुगमन तथा मुल्यांकन समितिले छनौट गरि यस गाउपालिका अन्तर्गत रहेको-आर्थिक विकास समितिमा पेश गरि पशुपन्थी विकास शाखाले कार्यविधिको अधिनमा रही कार्य सम्पादन गर्नेछ।
८. अनुदानको सिमा र प्रतिशत: (१) स्थानीय सरकारबाट स्वीकृत आन्तरिक पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत उपलब्ध गराइने अनुदानको सिमा यस कार्यविधि अनुसार तोकेको वमोजिम हुनेछ। यसरी कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार न्यूनतम ५० प्रतिशत र अधिकतम ८० प्रतिशतमा नबढ्ने गरि अनुदान उपलब्ध हुनेछ।
(२) विगतका वर्षहरूमा सोहि प्रकृतिका कार्यक्रमहरू संचालनका लागि कुनै पनि सहकारी/ सरकारी निकायबाट अनुदान प्राप्त गरेका आवेदकहरू सीहि कार्यक्रममा सहभागी हुन पाइने छैन। साझेदारले सम्झौता गर्नु अघि सोहि प्रकृतिको कार्यक्रमको लागि अन्य सरकारी संस्थाबाट दोहोरो सुविधा नलीएको प्रतिबद्धता पेश गर्नु पर्नेछ।

लाभग्राही छनौट
माध्यम

९. सम्झौता: (१) पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गतिका क्रियाकलापहरु संचालन गर्दा अनुदानग्राहीलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा सम्बन्धित व्यवस्था दफा ८ अनुसारको क्रियाकलाप/ कार्यक्रम बमोजिम हुनेछ ।

(२) यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएका अनुदानग्राहीले संचालन गर्नुपर्ने क्रियाकलाप, सोको समयसारणी एवम अनुदानग्राहीले पालना गर्नुपर्ने शर्त, अनुदान रकम एवम भुक्तानी विधि उल्लेख गरि सम्बन्धित कार्यालयले अनुदानग्राहीसंग सम्झौता गर्नेछ ।

परिच्छेद- ३

आर्थिक पक्ष

१०. भुक्तानी: सम्झौता भएका साझेदारहरुले सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि आवश्यक बिल भरपाई, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथा अन्य आवश्यक कागजात पेश भएपछि प्रचलित ऐन, नियमावलीको अधिनमा रही सोझै बैक खातामा जम्मा हुनेगरी भूक्तानी गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद- ४

विविध

११. दोहोरोपना नहुने : यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यक्तिगत बनाउन संघ /प्रदेश/स्थानीय तहबाट कार्यन्वयन हुने कार्यक्रम तथा आयोजनासंग दोहोरोपना नहुने गरि कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्नुपर्नेछ । दोहोरो सुविधा लिएको पाईएमा सम्पूर्ण प्रोत्साहन रकम प्रचलित ब्याज सहित असुल गरिनेछ ।

१२. मुल्यांकन तथा अनुगमन : कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन यो कार्यविधि बमोजिम गठित अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति, सम्बन्धित वडा कार्यालय तथा पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास शाखाले गरिनेछ ।

अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति

आर्थिक विकास समिति संयोजक	संयोजक
आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य
योजना तथा अनुगमन इकाइ प्रमुख	सदस्य
पशुपन्थी शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव
(समितिमा आवश्यकता अनुसार अन्यलाई समितिमा राख्न सकिनेछ ।	

दोहोरोपना स्थानानुसार
अध्ययन

(१). मुल्यांकन तथा अनुगमन समितिको अनुगमन वापत प्रचलित कानूनअनुसार अनुगमन तथा बैठक भत्ता उपलब्ध गराउने छ ।

१३. कारवाहीको व्यवस्था: अनुदानग्राहीले सम्झौता बमोजिम अनुदान रकम तथा अनुदान सामग्री लिई दुरुप्रयोग गरेको पाईएमा प्रचलित बमोजिम असल उपर गरिनेछ ।

१४. संशोधन: आन्तरिक पशु विकास कार्यक्रम कार्यविधि, २०८० संशोधन गर्न आवश्क परेको खण्डमा मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको कार्यपालिकाको बैठकबाट गर्न सकिनेछ ।

दान्जे लामा स्याउतान
अध्यक्ष

अनुसूची- १

(दफा - ६ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

प्रस्ताव आह्वानको सूचना

यस मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको आ.व.२०...../..... को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम..... गर्न चाहने सम्बन्धित निकाय दर्ता भएका कृषक उद्यमीहरूबाट प्रस्ताव आह्वानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । ईच्छुक कृषक उद्यमीहरूले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले .....दिन भित्र तोकिएको ढाँचा अनुसारको आवेदन फाराम र परियोजना प्रस्ताव सम्बन्धित पशुपन्द्री तथा मत्स्य विकास शाखाको कार्यालयमा पेश गर्नु होला । कृषि विकास मन्त्रालय र पशु सेवा विभाग अन्तर्गतका निकायहरूबाट सन्चालन भएका यस किसिमको कार्यक्रमबाट विगतका ३ आर्थिक वर्षहरूमा, रु. १ लाखसम्मको अनुदान सहयोग लिई कार्यक्रम संचालन गरेका कृषकहरू छनौटको प्रक्रियामा समावेष हुने छैनन् । विस्तृत जानकारीका लागि सम्बन्धित पशुपन्द्री तथा मत्स्य विकास शाखाको कार्यालयमा सम्पर्क राख्नुहुन अनुरोध छ ।

आवेदन साथ तपसिल अनुसारका कागजातहरू संलग्न गर्न समेत यसै सूचनाद्वारा सूचित गरिन्छ ।

१. अनुसूची-.... अनुसारको आवेदन फारम

२. अनुसूची... अनुसारको संक्षिप्त कार्ययोजना

३. नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि

४. आवेदक सम्बन्धित सहकारी निकायमा दर्ता/ नवीकरण/ स्थायी लेखा नम्बर र कर चुक्ता गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

५. सहकारी संस्थाको हकमा सम्बन्धित व्यवसाय संचालन गर्ने उदेश्य खुल्ने कागजातको प्रतिलिपि ।

६. समूह/ कम्पनि/संस्था/संघ/ सहकारी कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धित बैठकको निर्णय प्रतिलिपि ।

७. निर्माण कार्यको हकमा लागत स्टीमेट र मेसिनरीहरूको हकमा स्पेसिफिकेशनको प्रतिलिपि ।

८. समुह/ सहकारी/ समिति/ कम्पनि/ संस्था को कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली ।

९. कार्यक्रम संचालन गर्न जग्गाधानी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

१०. सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

दोबाट दोभाटा स्पाइक्टर
अध्यक्ष

अनुसूची - २

(दफा - ५ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

..... आवेदन-पत्रको फारम

श्रीमान् प्रभुख ज्यू,

मिति:

मकवानपूरगढी गाउँपालिकाको कार्यालय,

विषय: ..... लागि अनुदान पाउँ।

महादय,

त्यस कार्यालयको मिति..... को ..... प्रकाशित सूचना अनुसार ..... मैले गाईपालन/बाखापालन व्यवसाय स्थापना वा संचालन गर्ने भएकोले तपसिल अनुसारका कागजात राखी यो निवेदन पेश गरेको हुँ उत्त कार्यक्रम प्राप्त भएमा यस सम्बन्धी सम्झौता तथा मापदण्डमा उल्लेख भए अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछु र यस कार्यक्रमको लागि गरिएको सम्झौता तथा मापदण्ड विपरित गरेको पाइएमा विद्यमान कानुन बमोजिम कार्बाहीको भागेदारी हुन मन्जुर रहेको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

निवेदक

नाम :

तपसिल

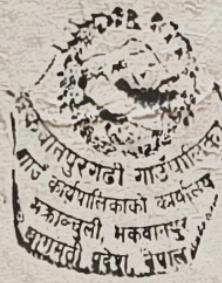
ठेगाना :

दस्तखत :

१. अनुसूची- अनुसारको संक्षिप्त कार्ययोजना
२. नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि
३. आवेदक सम्बन्धित सहकारी निकायमा दर्ता/ नवीकरण/ स्थायी लेखा नम्बर र करू चुक्ता गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
४. सहकारी संस्थाको हकमा सम्बन्धित व्यवसाय संचालन गर्ने उद्देश्य खुल्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
५. समुह/ कम्पनि/ संस्था/ संघ/ सहकारी कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धित बैठकको निर्णय प्रतिलिपि ।
६. निर्माण कार्यको हकमा लागत स्टीमेट र मेसिनरीहरूको हकमा स्पेसिफिकेशनको प्रतिलिपि ।
७. समुह/ सहकारी/ समिति/ कम्पनि/ संस्था को कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली ।
८. कार्यक्रम संचालन गर्ने जग्गाधनी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
९. सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

झाँकी लामा म्याङ्गालान
अध्यक्ष

भाग /कृषि समूह १-सहकारी कृषि फर्म को विवरण/

१. कृषि समूह :- कृषि फर्म को नाम/ सहकारी/
२. कृषि समूह :- कृषि फर्म गठन भएको मिति/ सहकारी/
३. कृषि समूह सहकारी :- कृषि फर्म को ठेगाना/
४. तपाइङ्को कृषि समूह सरकारी संस्थामा आबद्ध छ कृषि फर्म कुनै/ सहकारी/? छ भने सो संस्थाको नाम
दर्ता नं.....
५. कृषि समूह सहकारी कृषि फर्म कसरि गठन भएको हो/? कसको सहयोगमा कृषि समूह कृषि फर्म गठन / सहकारी /
भयो?.....
६. कृषि समूह कृषि फर्म गठनको खास उद्देश्य के हो/ सहकारी/? .....
७. मासिक बचत छ वा छैन ? यदि छ भने कति .....
(क) वैंक ..... खाता नं(ख).....
- ८ कृषि फर्म कार्यान्वयनको प्रमाण/ सहकारी/ कृषि समूह
( ) दर्ता प्रमाण पत्र(घ) ( ) वैंक खाताको विवरण(ग) ( ) नगदी खाता (ख) ( ) निर्णय (क)
( ) अचल सम्पत्तिको स्वामित्वको प्रमाण पत्र (ड)
.....अन्य भए खुलाउनुहोस(च)

९ कृषि फर्म सदस्यताको विवरण/ सहकारी/ कृषि समूह .

क्र.स.	सदस्यको नाम	लिंग	पति/ पत्नीको नाम - :	खेति योग्य जमिन	पशु संख्या	कैफियत

द्वितीय स्थान
अध्यक्ष

भाग २ प्रस्तावित क्रियाकलाप

१. कार्यक्रमको शिरकत:-

२. कार्यक्रमको विवरण:-

३. कार्यक्रमको महत्व :-

४. कार्यक्रमबाट हुने फाइदा:-

५. कार्यक्रमबाट स्थानिय अवसरहरूको कसरि प्रयोग हुन्छ ?

६. कृषि समूह/सहकारी/कृषि फर्म बाट यस्ता क्रियाकलापहरु पहिलै भएको छ वा दैन ?

छ) ( ) ख) (दैन( )

७. प्रस्तावित कार्यक्रमबाट सबै अथवा बाहुल्यता, भएका समूह सहकारी का सदस्य कसरि लाभान्वित हुन्छ?

८. नभएको/ वातावरणीय दृष्टिकोण बाट उपयुक्त भए?

दोजे लामा स्पाइटान
अध्यक्ष

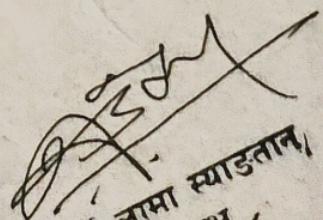

भाग- ३ आर्थिक पक्ष

१. प्रस्तावित कार्यक्रमको अनुमानित कुल लागत रु.
२. समूह .फर्मको आफ्नो योगदान रु/सहकारी/
३. कार्यालयबाट..... माग गरेको अनुदान रकम रु.
४. प्रस्तावित कार्यक्रमको अनुमानित लागत विवरण

५. प्रस्तावित क्रियाकलाप कार्यान्वयन योजना

- आवस्यक सरसामान कुन कहाँ,र कसरि छनौट गर्ने ?
- कस्तो प्रकारको सर सम्मान को मार्फत प्राप्त गर्ने ?
- परियोजना बाट उत्पादन हुने बस्तु को बजारीकरण कसरि हुने
- श्रम तथा श्रम लागत व्यवस्थापन कसरि गर्ने?
- अन्य विवरण

दोजे लालित कुमार श्रेष्ठ
अध्यक्ष

अनुसूची - ३

(दफा - ११ संग सम्बन्धित)

प्रतिवद्धता पत्र

.....को मिति .....को सूचना अनुसार .....कार्यक्रम संचालनको
सहभागिताको लागि इच्छुक भइ सोको प्रस्ताव पेश गरेको/ छु / छौ | उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा कार्यक्रममा उल्लेख
भए वमोजिमको कार्य गर्नेछु | कार्ययोजना अनुसारको कार्य नगरेमा मकवानपुरगढी गाउँपालिकाबाट प्राप्त अनुदान रकम
प्रचलित ब्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु /छौ | अन्यथा प्रचलित कानुन वमोजिम सहुला / बुझाउला | साथे
संचालित क्रियाकलापबाट वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुर्याउने व्यव्होरा तथा प्रतिवद्धता समेत व्यत गर्दछु / छौ |

आवेदकको तर्फबाट

नाम :

पद :

स्थानीय तहको नाम :

ठेगाना :

दायाँ

बाँया

सम्पर्क नं.:

दस्तखत :

मिति :

दोर्जे लामा स्याङ्गतान,
अध्यक्ष

अनुसूची - ४

(दफा - ९ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

सम्झौता पत्र

..... वाट संचालन गरिने चालु आ.व. ..... को स्वीकृत कार्यक्रम ..... को
लागि प्रदान गरिने अनुदानका निम्नि मक्कानपुरगढी गाउपालिकाको कार्यालय, ...। (यसपछि प्रथम पक्ष भनिने) र
द्वन्द्वाई भएका फार्म ..... (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) का विच तपसिलका शर्तनामाहरुको अधिनमा रही
कार्यक्रम सञ्चालन गरी सम्पन्न गर्न द्विपक्षिय सम्झौता गरिएको छ।

तपसिल

१. प्रथमपक्षले दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कार्ययोजना अनुसार प्रस्तावित कार्य सम्पन्न भएपछि स्थलगत
अनुगमन पश्चात अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छ।

२. प्रथमपक्षबाट प्राप्त अनुदान सहयोगलाई दोस्रो पक्षले कम्तीमा पनि ३ वर्षसम्म मास्त वा दुरुपयोग गर्न पाउने छैन र
त्यसो गरेको पाइएमा निजवाट सो रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपरको लागि आवश्यक कारबाही चलाइने छ।
व्यवसायबाट उत्पादित वस्तुको बजार व्यवस्था दोस्रो पक्षले गर्नुपर्ने छ।

३. प्रथम पक्षले व्यवसायलाई सफल पार्न नियमित रूपमा व्यवसायको अनुगमन गर्नेछ।

४. अनुदान प्राप्त संस्थाले प्रत्येक ६ महिनामा सम्बन्धित मक्कानपुरगढी गाउपालिकाको कार्यालयमा प्रगति प्रतिवेदन
बुझाउनु पर्ने छ।

५. यस सम्झौतामा उल्लेखित काम गर्दा परि आउन सक्रेकुनैपनि भवितव्यको पूर्ण जिम्मेवारी दोस्रो पक्षको हुनेछ।

६. मक्कानपुरगढी गाउपालिका र यस मातहतका निकायहरुबाट गरिने/ गराइने अवलोकन भ्रमण, अनुगमन तथा
निरिक्षण र यस अनुसन्धान जस्ता कार्यहरु गर्नका लागि दोस्रो पक्षले पहिलो पक्षलाई सहयोग गर्नेछ।

७. यस सम्झौतामा उल्लेख नभएका कुराको हकमा प्रचलित कानुन वमोजिम हुनेछ।

प्रथम पक्ष

कार्यालयको तर्फबाट सहि गर्नेको

नाम :

पद:

दस्तखत :

छाप :

दोस्रो पक्ष

संस्थाको तर्फबाट सहि गर्नेको

नाम :

पद :

दस्तखत :

छाप :

अनुसूची - ५

(परिच्छेद - ५ को दफा - ७ संग सम्बन्धित)

कार्यक्रमको मूल्यांकन फारम

क्र.स	फार्मको नाम /सहकारी	ठेगाना	मूल्यांकनको आधार							कुल प्राप्तांक	कैफियत
			पशु संख्या (२८)	कार्य योजना (१०)	तालिम (५०)	घाँस खेति (५४)	खोर/गोठ क्षेत्रफल (५४)	जैविक सुरक्षा (१८)	व्यवसायको सम्भाव्यता (५०)		

दोर्जे लामा ट्याङ्तान
अध्यक्ष

परिच्छेद - ५

कार्यक्रम र प्राविधिक पक्ष

१. कार्यक्रमको नाम : पशु प्राविधिकलाई क्षमता अभिवृद्धि तथा कृषकलाई पशुपालन तालिम

परंपरागत निर्वाहमुखी पशुपालन प्रणालिलाई आधुनिकीकरण, व्यवसयिकरण र प्रतिस्प्रधात्मक बनाउन समय सापेक्ष कृषक र पशु प्राविधिकहरुको ज्ञान, सीप र क्षमतामा अभिवृद्धि गर्दै लैजान जरुरि देखिन्छ। छरिएर रहेका एउटै उद्देश्य बोकेका कृषक र पशुप्रविधिकहरुलाई कृषक समूह र सहकारी मार्फत संगठित बनाई सामुहिकता भावना जागृत गराउन प्रसार, विषयगत पशु उत्पादन, प्रविधि हस्तान्तरण, मूल्य शृंखला अभिवृद्धि, प्रसोधन, प्याकेजिङ, बंजारीकरण लगायतका विषयमा कृषक र पशु प्राविधिकहरुको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिम संचालन गर्न सकिन्छ।

उद्देश्य :

- (क) कृषक र पशु प्राविधिकहरुको ज्ञान, सीप र क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने।
- (ख) कृषक र पशुप्राविधिकको नेतृत्व विकास क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने।
- (ग) कृषक र पशु प्राविधिकहरुलाई समूह र सहकारी मार्फत संगठित बनाउन सहजीकरण गर्ने।
- (ङ) प्रमुख क्रियाकलापहरु : विभिन्न विषयगत तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धिका तालिमहरु संचालन।
- (४) लक्षित समूह : मकवानपुरगढी गाउँपालिका भित्र पशु उत्पादन, प्रशोधन, बजारीरण, भण्डारणमा संलग्न कृषक, उद्यमी, कृषक समूह, फार्म, कम्पनी, दुर्घ सहकारी र समितिहरु।

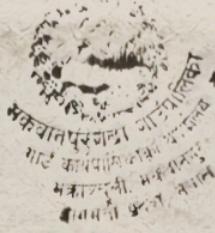
अपेक्षित उपलब्धी : कृषक र प्राविधिकहरुको ज्ञान, सीप र क्षमतामा अभिवृद्धि भएको हुनेछ

२. कार्यक्रमको नाम : पशुप्रजनन तथा नस्ल सुधार कार्यक्रम

यस गाउँपालिकामा भएका स्थानीय कम दुध उत्पादन दिने गाईमैसीहरुलाई कृत्रिम गर्भाधान द्वारा नस्ल सुधार गरी दुधको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउनको लागि दुर्घ उत्पादक कृषक समूह/सहकारी संस्थाहरु मार्फत कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ।

उद्देश्य

द्वार्जन नामा स्याइतान
अध्यक्ष

- स्थानीय गाईभैसीमा कृत्रिम गर्भाधान सेवाद्वारा वर्णशंकर जातको बाच्छाबाच्छी र पाडापाडी उत्पादन गर्ने र उन्नत जातका गाईभैसी आपूर्तिमा बृद्धि गर्ने ।
- नश्ल सुधार कार्य गरि दुध तथा मासु उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने ।

कार्य संचालन विधि :

यस गाउँपालिका अन्तर्गत नश्ल सुधारका कृत्रिम गर्भाधान कार्यको लागि कृत्रिम गर्भाधान गर्ने पशु प्राविधिकहरूलाई कृत्रिम गर्भाधानको सामाग्रीहरु (रेफ्री, लिक्वीड नाईट्रोजन, सिथ ग्लोब, सिमेन आदि) उपलब्ध गराई कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन तथा विस्तार गर्ने ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड र नम्स्

यस गाउँपालिका अन्तर्गत नश्ल सुधार कृत्रिम गर्भाधान कार्यको लागि कृत्रिम गर्भाधानको सामाग्रीहरु (रेफ्री, लिक्वीड नाईट्रोजन, सिथ ग्लोब, सिमेन आदि) गाउँपालिकाले खरिद गर्ने ।

३. कार्यक्रमको नाम : पशु स्वास्थ्य शिविर, उपचार तथा खोप कार्यक्रम

१. पशु स्वास्थ्य शिविर मार्फत यस गाउँपालिकाको दुर्गम वडाहरुमा धेरैभन्दा धेरै पशुहरूलाई पशु स्वास्थ्य शिविर मार्फत ड्रेनिंग, गर्भजाँच, बन्ध्याकरण, सामान्य रोगहरुको जाँच आदि गरि पशुहरुमा शारीरिक तन्दुरुस्ती, उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि ल्याउन सकिन्छ । यस शिविर मार्फत सम्पूर्ण कृषकहरुले निःशुल्क सेवा प्राप्त गर्न सक्छ ।

उद्देश्य

- पशुहरु स्वस्थ रहने, संमयमा बाली जाने ।
- बोका वाखामा चाँडै मासु लाग्ने तथा स्वस्थ मासु उत्पादन हुने ।
- स्थानीय तहमा रहेका पशु वस्तुमा रोग नियन्त्रण गर्ने ।
- आक्रिमिक रोगहरु वाट बच्नको लागि उपचार र खोपको उपयोग हुने ।

कार्य संचालन विधि :

यस गाउँपालिकाका वडाहरुमा एक दिने निःशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ । शिविरमा ल्याइएका पशुहरूलाई साधारण रोगको उपचार, परजिवी नियन्त्रण, गर्भ परिक्षण, बन्ध्याकरण र औषधी वितरण निःशुल्क गरिनेछ ।

दोस्रो लामा स्याडतान
अध्यक्ष

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड र नम्र्

- पशु स्वास्थ्य उपचार तथा खोप कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक सम्पूर्ण औषधी तथा सामाग्रीहरु खरिद गरि गाउँपालिकाको पशु विकास शाखाले प्राविधिक व्यवस्थापन समेत गर्ने ।

२. भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम

मकवानपुरगढी गाउँपालिका पशुपालनको क्षेत्रमा जिल्लाकै अग्रणी स्थानमा रहेका छन् । पशुहरुमा लाग्ने विभिन्न किसिमको सरुवा रोग (खोरेत, भ्यागुते, पिपिआर) समय समयमा देखापर्ने भएकोले पशुहरुको स्वास्थ्य अवस्थामा धेरै ठूलो असर (उत्पादन घट्ने, मृत्यु समेत हुने) गर्ने भएको हुँदा यी सबै रोगको समयमै भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम संचालन गर्न जरुरी देखिन्छ ।

उद्देश्य

- सरुवा रोगहरुको संक्रमण हुनबाट जोगाउने ।
- समयमै भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

कार्य संचालन विधि :

- यस गाउँपालिका भित्र रहेका दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था, समूह, समिति, व्यवसायिक पशुपालक कृषकहरुको पशुहरुमा निःशुल्क भ्याक्सीनेशन (खोप) कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यकता अनुसार पशु प्राविधिकहरु भर्ना गर्ने कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड र नम्र्
- भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक भ्याक्सीन तथा अन्य सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन गाउँपालिकाको पशु विकास शाखाले गर्ने ।

अनुगमन : भ्याक्सीनेशन कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गाउँपालिकाले गर्ने ।

दोर्जे लामा स्पाइतान
प्रधान

४. कार्यक्रमको नाम : सहकारी संस्था मार्फत काऊलिफ्ट वितरण

सहकारी संस्था मार्फत काऊलिफ्ट वितरण कार्यक्रमले यस मकवानपुरगढी गाउँपालिका भित्र रहेका पशुपालन कृषकहरूलाई टेवा पुग्नेछ । पशुवस्तु गोठमा थला नपरि लिफ्टीड मार्फत उठाई सुरक्षित राख सकिनेछ ।

उद्देश्य

- गाईको मृत्यु दरलाई कम गर्न ।
- किसानलाई आर्थिक भार कम गर्न ।
- पशुवस्तु थला नपरी समयमै निको हुन ।
- उत्पादनमा वृद्धि गर्न ।

कार्यक्रम संचालन विधि

- यो कार्यक्रम दुर्घट उत्पादक सहकारी संस्था मार्फत संचालन गरिनेछ ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/ खर्च मापदण्ड र नम्स

- यो कार्यक्रम संचालनमा अनुदान रकम गाउँपालिकाबाट ७० प्रतिशत र संस्थाले ३० प्रतिशत बेहोर्नु पर्नेछ ।

अनुगमन : सहकारी संस्था मार्फत काऊलिफ्ट वितरण कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गाउँपालिकाले गर्ने ।

५. कार्यक्रमको नाम : पशु यन्त्रीकरण

यस मकवानपुरगढी गाउँपालिकालाई पशुपालनमा आत्मानिर्भर बनाइ यस गाउँपालिकाबाट पशुजन्य पदार्थको निकासी गरि यहाका जनतालाई पशुपालन व्यवसायमा अग्रसर गराइ स्वरोजगारको रूपमा अगाडी वढाउने उद्देश्यका साथ पशुपालन कृषकलाइलाई पशु यन्त्रीकरण कार्यक्रममा अनुदान दिइ पशुपालन व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्न ।

दोजे लापा स्पाइक्टान
अध्यक्ष

महाराजा पुरन्दा जाति कार्यक्रम
गाउँ कार्यपालिकाता कार्यालय
पश्चिमी भूक्तान्पद
गाउँ बाल

उद्देश्य

- पशुपालन क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक वनाइ सो व्यवसायलाई प्रतिष्ठित एवं दिगो व्यवसाय वनाउन प्रोत्साहन गर्ने ।

- अनुदान सहि दक्ष र प्रभावकारी रूपमा वितरण उपयोग र सदुपयोग गर्ने ।
- पशुपालनलाई यान्त्रीकरण, आधुनिकरण, व्यवसायिकरण एवम् प्रतिस्पर्धात्मक वनाइ खाद्य तथा पोषण
- सुरक्षाको साथै स्वरोजगारको अवसर सृजना गर्ने ।
- पशुपालनमा यान्त्रीकरण गर्ने ।

कार्यक्रम संचालन विधि

यो कार्यक्रममा गाउँपालिका भित्र रहेका पशु फर्म, कम्पनी, सहकारी संस्थालाई यन्त्रिकरण मार्फत च्यापकटर वितरण गरिने छ ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/ खर्च मापदण्ड र नम्स

- यो कार्यक्रम संचालनमा अनुदान रकम गाउँपालिकाबाट ६० प्रतिशत र सस्थाले ४० प्रतिशत बेहोनु पर्नेछ ।

अनुगमन - यो कार्यक्रमको अनुगमन गाउँपालिकाबाट हुने छ ।

हाजेर लामा स्याङ्गतान
ब्रियक्ष

६. कार्यक्रमको नाम : दुध अनुदान कार्यक्रम

यस मकवानपुरगढी गाउँपालिकालाई दुधमा आत्मनिर्भर बनाई यस गाउँपालिकाबाट दुध निकासी गरि यहाका जनतालाई पशुपालन व्यवसायमा अग्रसर गराई स्वरोजगारको रूपमा आगाडी बढाउने उदेश्यका साथ दुर्घ उत्पादन कृषकलाई दुर्घ सहकारी संस्था मार्फत अनुदान दिई पशुपालन व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्ने ।

उदेश्य :

- अनुदान वितरण नीतिलाई प्रक्रियामुखी र परिमाणमुखी तर्फ लैजाने ।
- दुध उत्पादन क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक बनाई सो व्यवसायलाई प्रतिष्ठीत एवम दिगो व्यवसाय बनाउन प्रोत्साहन गर्ने ।
- अनुदान सहि दक्ष र प्रभावकारी रूपमा वितरण उपयोग र सदुपयोग गर्ने ।
- साना कृषकहरूको समेत दुध उत्पादन संगठित बजारमा प्रवाह गर्ने ।

मापदण्डक आधारहरू : (१) दुर्घ उत्पादन सहकारी संस्थाले यस कार्यविधि संचालन गर्न देहाय बमोजिमको मापदण्ड हुनु पर्नेछ ।

क. दुर्घ उत्पादन सहकारी संस्थाले दैनिक कम्तिमा २०० लिटर दुध संकलन गरेको हुनु पर्नेछ ।

ख. वार्षिक कम्तिमा २०० दिन सम्म दुधको कारोबार गर्ने गरेको हुनु पर्ने ।

ग. नियमित रूपमा वार्षिक साधारण सभा र लेखा परिक्षण गर्ने गरेको हुनु पर्ने ।

घ. स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

ड. कर चुक्ता गरेको हुनुपर्ने छ ।

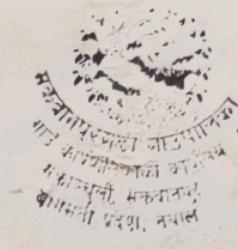
च. सहकारीले कारोबार गर्ने गरेको दुधको गुणस्तर भित्र परेको हुनु पर्नेछ ।

छ. सहकारी संस्थाले संस्थागत रूपमा दुध विक्री गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।

ज. विगतका वर्षहरूमा कुनै किसिमको कारबाहीमा नपरेको हुनु पर्नेछ ।

झ. दुर्घ उत्पादन सहकारी संस्थाले विगत १ वर्ष देखि नियमित गरेको हुन् पर्नेछ ।

*दोजे लामा स्याङ्जाली
अध्यक्ष*

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष / खर्च मापदण्ड र नम्स

- यस कार्यविधिको दफा ८ मा अनुदानको व्यवस्था सम्बन्धि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएपनि यस कार्यक्रम संचालनको हकमा प्रति लिटरको १ रूपैयाको दरले अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- अनुदान रकम दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि. मार्फत कृषकहरूले वितरण रकम प्राप्त गर्ने छन् ।

मुल्यांकन तथा अनुगमन – यो कार्यक्रमको अनुगमन गाउँपालिकाबाट हुनेछ । साथै कार्यविधिको दफा १२ वमोजिम अनुगमन, मुल्यांकन हुनेछ ।

दौर्जन्य लामा स्पाइटान
अध्यक्ष